

FARMACEVTSKI VESTNIK

2024; 75: 1–424 – VSEBINA / CONTENT

IZVIRNI ZNANSTVENI ČLANKI – ORIGINAL SCIENTIFIC ARTICLES

Ana Kodrič

Obravnavna sodelovanja pacientov pri zdravljenju z zdravili s strani zdravnikov in farmacevtov v Sloveniji

Medication adherence management in physicians' and pharmacist's practices in Slovenia

3

Maša Ošlak, Blaž Stres, Nejc Horvat

Etično presojanje študentov farmacije na primerih etičnih dilem iz lekarniške prakse

Ethical judgement of pharmacy students through analysis of ethical dilemmas in pharmacy practice

13

Andrej Grobin, Robert Roškar, Jurij Trontelj

Ocena obremenitve slovenskih vod s hormoni in izbranimi hormonskimi motilci

Assessment of Slovenian waters' burden with hormones and selected endocrine disruptors

75

Katja Lukan, Brigitta Mavšar Najdenov

Vloga lekarniškega farmacevta pri izdaji zdravila s kombinacijo nirmatrelvirja in ritonavirja

The role of the community pharmacist in dispensing the medicine

with the nirmatrelvir/ritonavir combination

203

Ana Kodrič, Mitja Kos

Slovenske klinične smernice in priporočila

Slovenian clinical guidelines and recommendations

213

PREGLEDNI ZNANSTVENI ČLANKI – REVIEW SCIENTIFIC ARTICLES

Ilonka Ferjan

Vpliv živčnega rastnega dejavnika na vnetje ter celjenje in obnovo tkiv

Influence of nerve growth factor on inflammation, healing process and regeneration of tissues

21

Milica Perišić Nanut

Cepiva za preprečevanje razvoja in zdravljenje rakavih bolezni: razvojne platforme in trenutni napredok

Prophylactic and therapeutic cancer vaccines: Development platforms and current progress

26

Ana Baumgartner

Uporaba koprocesiranih pomožnih snovi pri izdelavi orodisperzibilnih tablet

Use of coprocessed excipients in orodispersible tablets

34

Nejc Klemenc, Barbara Sterle Zorec, Alenka Zvonar Pobirk

Razvoj dostavnih sistemov na osnovi liposomov z vgrajeno kakovostjo

Development of liposomal delivery systems by quality by design approach

43

Selena Horvat, Anja Pišlar

Pomen nevrotrofičnih dejavnikov pri nevrodegenerativnih boleznih

The importance of neurotrophic factors in neurodegenerative disorders

55

Petra Kolenc, Doroteja Novak, Marko Krošelj

Radiofarmaki v teranostiki

Theranostic radiopharmaceuticals

83

Mirjam Gosenca Matjaž, Peggy Ahlin Grabnar

Subkutana dostava terapevtskih proteinov in peptidov

Subcutaneous delivery of therapeutic proteins and peptides

94

Lina Savšek

Sodobni pristop k zdravljenju multiple skleroze

Modern approach to treating multiple sclerosis

105

Tomaž Bratkovič Biološka zdravila za zdravljenje multiple skleroze <i>Biologicals for the treatment of multiple sclerosis</i>	120
Mojca Lunder Biološke učinkovine pri Alzheimerjevi bolezni <i>Biopharmaceuticals for Alzheimer's disease</i>	130
Nina Franko, Marija Sollner Dolenc Toksikološki vidiki izpostavitve bisfenolom v termičnem papirju <i>Toxicological aspects of exposure to bisphenols from thermal paper</i>	220
Vesna Kokondoska Grgič, Maša Sinreich, Borut Štrukelj, Ivana Jovčevska 3D biotisk kot inovativna metoda za modeliranje raka jajčnikov <i>3D bioprinting as an innovative method for modeling ovarian cancer</i>	230
Maša Kandušer, Irena Mlinarič-Raščan Vloga elektroporacije pri pripravi zdravil za napredno zdravljenje <i>The role of electroporation for the preparation of advanced therapy medicinal products</i>	241
Grilc Blaž Tehnološki vidiki mukoadhezivnih filmov za bukalno aplikacijo zdravilnih učinkovin <i>Technological aspects of mucoadhesive films for buccal application of drugs</i>	339
Matija Pečnik, Maja Bjelošević Žiberna, Rok Dreu, Pegi Ahlin Grabnar Pregled metod za optimizacijo procesa liofilizacije in vrednotenje liofilizatov <i>Overview of methods for optimising the lyophilisation process and evaluation of lyophilisates</i>	347
Klemen Kirbus, Lovro Žiberna, Petra Kocbek Organi na čipu in njihov potencial pri vrednotenju nanodostavnih sistemov <i>Organs-on-a-chip and their potential in characterization of nanodelivery systems</i>	357
Nina Katarina Grilc, Špela Zupančič, Julijana Kristl Napredek in izzivi v razvoju živih bioterapevtskih izdelkov <i>Progress and challenges in the development of living biotherapeutic products</i>	367

KRATKI ZNANSTVENI ČLANKI – PRIMERI IZ KLINIČNE PRAKSE / SHORT SCIENTIFIC ARTICLES – CLINICAL CASES

Venceslava Bavčar, Ana Zgonc Škulj Vloga lekarniškega farmacevta pri prepoznavi in zdravljenju demence <i>The role of community pharmacists in the recognition and treatment of dementia</i>	171
Tina Kajan Izzivi pri delu farmacevta z bolniki z demenco <i>Pharmacist's challenges in patients with dementia</i>	179
Danila Hriberšek Klinični primer – izzivi farmakološkega zdravljenja multiple skleroze <i>Clinical case – Challenges of pharmacological treatment of multiple sclerosis</i>	185

STROKOVNI ČLANKI – PROFESSIONAL ARTICLES

Alenka Horvat Ledinek Prepoznavanje multiple skleroze <i>Multiple sclerosis – symptoms and diagnosis</i>	137
--	-----

Patricia Dolinar		
Vloga farmacevta pri svetovanju o uporabi oftalmoloških zdravil <i>The pharmacist's role in advising on the use of ophthalmic medicines</i>	143	
Denis Baš, Špela Markelj		
Najpogosteječe očesne bolezni otrok v ambulanti pediatra <i>Common eye diseases in children seen by pediatricians</i>	150	
Ana Skerlovnik		
Samoždravljenje težav z očmi <i>Self-medication of eye problems</i>	156	
Ana Kukenberger, Tilen Kranjc		
Umetna inteligenco v farmaciji – odkrivanje novih zdravil in veliki jezikovni modeli <i>Artificial intelligence in pharmacy – Drug discovery and large language models</i>	163	
Aleksandra Bračko, Janez Ilaš		
Vrednotenje peptida tetrakozaktida v galenskih izdelkih za izvedbo hitrega testa ACTH <i>Evaluation of tetacosactide peptide in galenic formulations for rapid ACTH test</i>	250	
Maja Ebert Moltara		
Paliativna oskrba v Sloveniji <i>Palliative care in Slovenia</i>	283	
Maja Kolšek Šuštersič		
Z roko v roki – paliativna oskrba na primarnem nivoju <i>Hand in hand – primary palliative care</i>	288	
Andrej Žist		
Farmakoterapija dispneje, delirija, slabosti in bruhanja pri bolnikih v paliativni oskrbi <i>Pharmacotherapy of dyspnoea, delirium, nausea and vomiting in palliative care patients</i>	292	
Petra Tavčar		
Farmakološko obvladovanje bolečine v paliativni oskrbi <i>Pharmacological pain management in palliative care</i>	300	
Andreja Eberl		
Parenteralna prehrana na domu: vidik farmacevta <i>Home parenteral nutrition: a pharmacist's perspective</i>	307	
Judita Slak		
Medicinski pripomočki za nego in oskrbo bolnika v paliativni oskrbi <i>Medical devices in the care of a patient in palliative care</i>	314	
Lidija Kitanovski, Anamarija Meglič		
Pediatrična paliativna oskrba <i>Pediatric palliative care</i>	321	
Anja Simonič		
Psihološki vidiki obravnave bolnikov v paliativni oskrbi in njihovih svojcev <i>Psychological aspects of the treatment of patients in palliative care and their relatives</i>	325	
Teja Glavnik Premuš		
Vloga farmacevta v paliativnem timu <i>Role of a pharmacist in the palliative care team</i>	331	
Franc Vrečer, Aleš Rotar		
Pogled na delo in prispevek prof. dr. Jelke Šmid - Korbar k razvoju slovenske farmacevtsko-tehnološke stroke skozi oči farmacevtske industrije <i>The work and contribution of Prof. Dr. Jelka Šmid - Korbar to the development of Slovenian pharmaceutical technology profession through the eyes of the pharmaceutical industry</i>	375	

Marjeta Humar, Aleš Obreza Al' prav se reče kristalen ali „kristaliničen“? <i>Is it correct to say crystalline or "crystallinic"?</i>	381
Marko Hawlina, Petra Schollmayer Najpogostejsa vprašanja v zvezi z očmi, s katerimi se pri svojem delu srečujejo farmacevti <i>The most common eye-related questions that pharmacists encounter in their work</i>	389

INTERVJU – INTERVIEW

Anja Pišlar, Mojca Lunder, Tomaž Bratkovič Pogovor z Nobelovim nagrajencem sirom Gregoryjem Paulom Winterjem <i>Focus on what truly matters: Interview with Sir Gregory Paul Winter</i>	396
---	-----

NOVICE IZ SVETA FARMACIJE IN DRUŠTVE VESTI

JAZMP podelila certifikat dobre proizvodne prakse Zavodu RS za transfuzijsko medicino na področju zdravil za napredno zdravljenje (Švajger U)	65
Roboti iz človeških celic odpirajo nova vrata v medicini (Špegel M)	66
Natančno vstavljanje genov s tehniko PRINT: novi koraki v genski terapiji (Prestreši L)	66
Razvoj cikličnih peptidov za ciljano peroralno zdravljenje (Jereb F)	67
EMA odobrila novo zdravilo za zdravljenje vročinskih oblivov med menopavzo (Radić A)	67
Cefepim-taniborbaktam: potencialno novo zdravilo za zdravljenje težjih urinarnih infekcij (Gačević L)	68
24. FARMA-SKI 2024 (Čater N)	69
Praznovanje tedna homeopatije z okroglo mizo (Hribar M)	190
Obisk CUDV Draga, Enote Mavrica (Kovačević M, Abazović M)	192
Predavanje ob dnevu ščitnice (Stopar Zeme M)	194
10. ŠS SFD simpozij (Hameršak N, Grum N)	195
Simpozij ob 49. skupščini SFD in podelitev društvenih priznanj 2024 (Tivadar A)	258
Govor prejemnika Minařikovega odličja (Vrečer F)	266
Simpozij Sekcije farmacevtskih tehnikov na Rogli (Vesel M)	268
34. simpozij Sekcije farmacevtskih tehnologov: Podatkovna analitika v farmacevtski tehnologiji (Škrbina Zajc N)	270
Mozaik hvaležnosti – Zahvala prof. dr. Borutu Štruklju za njegovo uredniško delo (Tivadar A, Krbačić A, Dolinar J, Slanc Može P, Vrečer F, Kozjek F, Marc G, Tuš M)	272
Omejitev vnosa sladkorja perinatalno in v zgodnjem otroštvu zmanjša tveganje za nastanek sladkorne bolezni in arterijske hipertenzije (Karas Kuželički N)	401
Genetski faktorji menopavze: nova odkritja, ki lahko izboljšajo terapijo neplodnosti pri ženskah (Karas Kuželički N)	402
Preboji v zdravljenju debelosti: nepričakovani učinki agonistov GLP-1 (Karas Kuželički N)	402
Nobelova nagrada za fiziologijo ali medicino 2024: Odkritje mikroRNA (Vrščaj LA)	403
Znanstveni simpozij Sekcije za zgodovino farmacije (Obreza A, Božič B)	405
22. simpozij Sekcije farmacevtov javnih lekarn pri SFD – Paliativna oskrba (Koritnik Zadravec M)	406
20. dan slovenskih lekarn – O pravilni in varni uporabi zdravil: Tarčna zdravila (Dolinar P)	407
Evropska noč raziskovalcev 2024 na Fakulteti za farmacijo (Zvonar Pobirk A)	408
Integrativna homeopatija za trajnostni razvoj: simpozij homeopatske sekcijs SFD (Hribar M)	410
Zahvala avtorjem in recenzentom	412
Razpis za podelitev priznanj 2024	334, 413
Letno kazalo vsebine	414
Indeks avtorjev	418

INDEKS AVTORJEV / INDEX OF AUTHORS

Abazović M	192
Ahlin Grabnar P	94, 347
Baš D	150
Baumgartner A	34
Bavčar V	171
Bjeloševič Žiberna M	347
Božič B	405
Bračko A	250
Bratkovič T	120, 396
Čater N	69
Dolinar J	272
Dolinar P	143, 407
Dreu R	347
Eberl A	307
Ebert Moltara M	283
Franko N	220
Gačević L	68
Glavnik Premuš T	331
Gosenca Matjaž M	94
Grilc B	339
Grilc NK	367
Grobin A	75
Grum N	195
Hameršak N	195
Hawrina M	389
Horvat Ledinek A	137
Horvat N	13
Hribar M	190, 410
Hriberšek D	185
Humar M	381
Ilaš J	250
Ilonka Ferjan	21
Jereb F	67
Jovčevska I	230
Kajan T	179
Kandušer M	241
Karas Kuželički N	401, 402
Kirbus K	357
Kitanovski L	321
Klemenc N	43
Kocbek P	357
Kodrič A	3, 213
Kokondoska Grgič V	230
Kolenc P	83
Kolšek Šuštersič M	288
Koritnik Zadravec M	406
Kos M	213
Kovačevič M	192
Kozjek F	272
Kristl J	367
Kranjc T	163
Krbavčič A	272
Krošelj M	83
Kukenberger A	163
Lukan K	203
Lunder M	130, 396
Marc G	272
Markelj Š	150
Mavsar Najdenov B	203
Meglič A	321
Mlinarič-Raščan I	241
Novak D	83
Obreza A	381, 405
Ošlak M	13
Pečnik M	347
Perišić Nanut M	26
Pišlar A	396
Prestreši L	66
Radić A	67
Roškar R	75
Rotar A	375
Savšek L	105
Schollmayer P	389
Simonič A	325
Sinreich M	230
Skerlovnik A	156
Slak J	314
Slanc Može P	272
Sollner Dolenc M	220
Sterle Zorec B	43
Stopar Zeme M	194
Stres B	13
Škrbina Zajc N	270
Špegel M	66
Štrukelj B	230
Švajger U	65
Tavčar P	300
Tivadar A	258, 272

Trontelj J	75
Tuš M	272
Vesel M	268
Vrečer F	266, 272, 375
Vrščaj LA	403

Zgonc Škulj A	171
Zupančič Š	367
Zvonar Pobirk A	43, 408
Žiberna L	357
Žist A	292

